

Формування міжкультурної компетенції майбутніх економістів на практичних заняттях з іноземної мови

У методиці формування міжкультурної компетенції (МКК) ми виділяємо чотири основні етапи: мотиваційний (мотивування значущості міжкультурної компетенції), емпірично-репродуктивний (засвоєння знань про національні стилі комунікації, стратегії спілкування, особливості ведення бізнесу в різних країнах); емпірично-продуктивний (формування навичок, умінь міжкультурної компетенції та оволодіння механізмами мовно-поведінкової діяльності через вирішення міжкультурних завдань з використанням опор); творчий (вдосконалення і реалізація професійної компетенції в різнопланових ситуаціях та самостійне інтерпретування культурних реалій). На кожному з цих етапів відбувається формування міжкультурної компетенції майбутнього фахівця.

Розглянемо детальніше етапи оволодіння міжкультурною компетенцією:

Метою 1 етапу є мотивування значущості міжкультурної компетенції. Викладач пояснює студентам важливість володіння міжкультурною компетенцією, оскільки від неї залежить успіх їх професійної діяльності, результат переговорів, нарад, ділових зустрічей, презентацій, рекламних кампаній.

Тому викладач повинен зацікавити студентів міжкультурною проблемою, підібрати відповідний матеріал, автентичні тексти, в яких подані приклади проблем, що виникають у професійній діяльності економістів через незнання національно-культурних особливостей партнерів, або приклади непорозуміння і, навіть, розриву важливих ділових зустрічей, контрактів.

Метою 2 етапу є засвоєння знань про національні стилі комунікації, стратегії спілкування, особливості ведення бізнесу в різних країнах. Інформація повідомляється викладачем у формі бесіди або з добувається з автентичних матеріалів.

При доборі навчального матеріалу національно-культурного характеру ми дотримувались відповідних вимог: автентичність, інформативність навчального матеріалу; врахування особливостей ділового етикету, традицій й менталітету носіїв мови.

У ВНЗ в наявних підручниках та посібниках лише згадуються деякі основні особливості мовного етикету та стандартів поведінки, але не відтворюється повна картина того, що спричиняє виникнення культурного шоку у партнерів з іншомовних країн незалежно від їхнього рівня знання мови. До таких адекватних засобів навчання можна віднести використання відео- та автентичних матеріалів.

Використання на заняттях з іноземної мови автентичних посібників у поєднанні з вітчизняними, вдало відібраних текстів для аудіювання, матеріалів з газет *“Financial Times”*, *“The Economist”*, *“Kyiv Post”* та інших додаткових джерел інформації, оскільки на заняттях ми вивчаємо саме живу іноземну мову, а не підручник.

Метою 3-го етапу є формування навичок, умінь міжкультурної компетенції та оволодіння механізмами мовно-поведінкової діяльності через вирішення міжкультурних завдань з використанням опор, тренування національно-культурного матеріалу в рецептивно-репродуктивних вправах для вирішення проблемних міжкультурних завдань. Студент повинен сам навчитись порівнювати та визначати спільні та відмінні риси двох культур, аналізувати та коментувати той чи інший міжкультурний феномен за допомогою вербально-зображальної наочності. Доцільними на даному етапі є вправи на формування умінь проведення паралелей між двома культурами, знаходження відмінностей у культурі іншої нації та формування вмінь критичного мислення.